

Quicksan Wet natuurbescherming

Raarhoeksweg 45, Raalte

Projectnummer: 204513
Datum: 21-3-2023
Projectleider: M. Elshof
Opgesteld: C. Oldenburger
Gecontroleerd: N. Otten

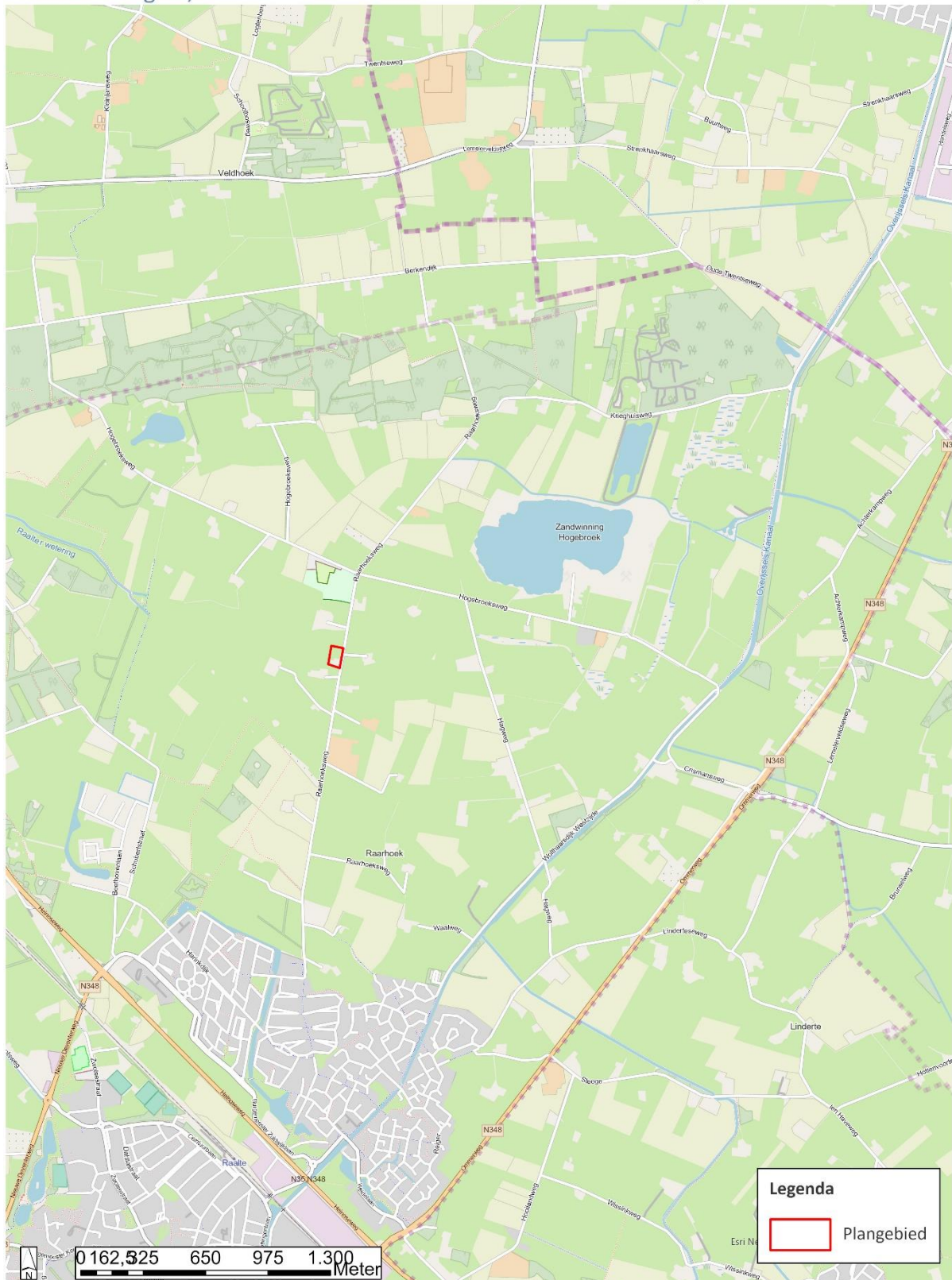
De initiatiefnemer is voornemens om aan de Raarhoeksweg 45 in Raalte een tweede woonerf te realiseren, aansluitend aan een bestaand erf. Voor de realisatie van deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

De eerste stap in deze toetsing is de Quicksan Wet natuurbescherming. De Quicksan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied bevindt zich tussen de woonkernen Raalte, Heino en Lemelerveld (provincie Overijssel) (afbeelding 1). Het gaat om een woonerf aan de Raarhoeksweg 45 te Raalte (afbeelding 2). Hier bevindt zich aan de westzijde van de Raarhoeksweg een woonerf, bestaande uit een woonhuis met aangebouwd achterhuis, en een vrijstaande schuur (afbeelding 3, 4 en 5). Deze gebouwen hebben een pannenzadeldak. Binnen het plangebied zijn verschillende bomen aanwezig, met soorten zoals treurwilg, beuk, zomereik en berk. Het noordelijke deel van het woonerf is in gebruik als agrarische perceel (afbeelding 6). Binnen het plangebied zijn geen waterelementen.

Het voornemen is om direct grenzend aan de noordkant van het bestaande erf, een tweede woning en schuur te realiseren (afbeelding 7). De toegang naar dit nieuwe erf bevindt zich aan de toegang van het bestaande erf. Ook wordt op dit nieuwe erf inheemse beplanting gerealiseerd in de vorm van enkele solitaire bomen en erfbeplanting. Aan de bestaande gebouwen en beplanting worden geen wijzigingen gedaan.

Afbeelding 1: weergave van de ligging van het plangebied (ESRI, 2023).

Afbeelding 2: luchtfoto van het plangebied (ESRI, 2023).

Afbeelding 3: het woonhuis. Situatie op 16 maart 2023.

Afbeelding 4: het aangebouwde achterhuis en de achtertuin. Situatie op 16 maart 2023.

Afbeelding 5: de vrijstaande schuur. Situatie op 16 maart 2023.

Afbeelding 6: agrarisch deel van het plangebied. Situatie op 16 maart 2023.

Raarhoeksweg 45

Landschappelijk inrichtingsplan

1. Nieuwe woning gericht op de weg
2. Bijgebouw achter de woning
3. Ruime weide rondom het erf
4. Solitaire inheemse boom
5. Inheemse erfbeplanting
6. Behouden huidige groenstructuur
7. Ondersgeschikte bestaande ontsluiting

Afbeelding 7: voorgenomen toekomstige situatie. Bron: Eelerwoude.

Methode

Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie. De landelijke verspreidingsinformatie uit de NDFP is geraadpleegd om na te gaan voor welke soorten het plangebied een functie heeft. Eveneens is gebruik gemaakt van gegevens uit atlasen om na te gaan of nabij het plangebied in het verleden beschermde soorten zijn aangetroffen.

Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is op 16 maart 2023 uitgevoerd door C. Oldenburger, ecologisch adviseur van Eelerwoude. De weersomstandigheden waren gunstig: 13 °C, helder weer en een windkracht van 1 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Bescherming van gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten

Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden. Op ruim 5 kilometer afstand ligt het meest nabije Natura 2000-gebied Boetelerveld. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling worden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied niet verwacht. Er is geen aanleiding voor een verdere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden.

Stikstof-gerelateerde effecten

Van een significante stikstofdepositie als gevolg van de bouw- en gebruiksfase van de nieuwe woning en schuur is redelijkerwijs geen sprake. Het betreft een kleine ontwikkeling op grote afstand (>5km) van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

Nederlands Natuurnetwerk (NNN)

Het plangebied en het omliggende gebied maken geen deel uit van het Nederlands Natuurnetwerk (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Nadere toetsing is niet aan de orde.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming onderdeel soorten gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). De wet verbiedt onder meer om beschermde soorten (opzettelijk) te verstoren, doden, vervoeren, bezitten en verhandelen. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

De beschermde soorten zijn verdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn
Alle vogels en vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn;
- Beschermingsregime "andere soorten"

Planten

Er zijn tijdens het veldbezoek in het plangebied diverse algemene soorten planten waargenomen. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen, en worden ook niet verwacht vanwege het agrarische beheer. In de omgeving van het plangebied is één beschermde plantensoort aangetroffen, dit is de groenknolorchis (NDFF, 2023). Dit is een soort die voorkomt op vochtige, stikstofarme en enigszins gebufferde gronden, geschikt habitat hiervoor ontbreekt binnen het plangebied. Beschermde plantensoorten zijn binnen het plangebied niet aanwezig, nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor beschermde flora is niet aan de orde.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op of in de omgeving van het plangebied komen mogelijk vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, laatvlieger of rosse vleermuis voor. In de boeiboorden van zowel de woning als de vrijstaande schuur kunnen mogelijk vleermuizen verblijfplaatsen hebben. Hier zijn verschillende openingen waardoor vleermuizen eventueel bij de spouwmuur of in het boeiboord kunnen komen. Negatieve effecten

hierop worden uitgesloten, omdat aan deze woningen geen werkzaamheden worden gedaan. In de bomen zijn geen holten (rotplekken, spechtengaten etc.) die mogelijk geschikt zijn voor vleermuisverblijfplaatsen. Negatief effect op vleermuisverblijfplaatsen is hierom uitgesloten, nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor vleermuisverblijfplaatsen worden niet noodzakelijk geacht.

Vliegrouete en foerageergebied

Het plangebied kan worden gebruikt als foerageergebied of als vliegrouete. Met name de bomenrij aan de Raarhoeksweg is hier geschikt voor, omdat vleermuizen hoofdzakelijk gebruik maken van lijnvormige elementen om zich langs te verplaatsen. Negatieve effecten hierop worden uitgesloten omdat de aanwezig lijnvormige elementen (waar ook de houtopstand aan de zuidkant van het plangebied onder valt) behouden blijven.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor vleermuizen worden niet noodzakelijk geacht omdat negatieve effecten uit te sluiten zijn.

Grondgebonden zoogdieren

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen en literatuurgegevens worden ook algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied verwacht zoals ree, konijn, haas en diverse algemene (spits)muizensoorten. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Daarnaast gebruikt een aantal het plangebied mogelijk als onderdeel van de migratieroute. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime "andere soorten". In de provincie Overijssel is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Versillende grondgebonden zoogdieren kunnen gebruik maken van het plangebied. Het gaat om soorten zoals de eekhoorn en steenmarter. De eekhoorn is een boombewonende soort. Binnen het plangebied zijn geschikte bomen voor deze soort om bladnesten te maken, holten die mogelijk kunnen worden gebruikt door deze soort ontbreken. Bladnesten zijn niet aangetroffen. Steenmarter kan gebruik maken van de vrijstaande schuur. Dit is een soort die gebruik maakt van schuren en zolders voor verblijfplaatsen. Met name de vrijstaande schuur is hier geschikt voor. Omdat deze schuur behouden blijft worden negatieve effecten op deze soort uitgesloten. Voor andere grondgebonden zoogdieren, zoals egel en kleine marterachtigen, ontbreekt geschikt leefgebied van dichte beplanting.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor zoogdieren niet aan de orde.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten (huismus) kunnen aanwezig zijn bij de woning. Negatieve effecten hierop worden uitgesloten; de woning blijft in zijn huidige staat behouden. De eigenaar van het perceel heeft aangegeven dat in de losstaande schuur boerenzwaluw broedt. Aangezien deze schuur in zijn huidige staat bestaan blijft worden negatieve effecten hierop ook uitgesloten. Verblijfplaatsen van overige jaarrond beschermde soorten ontbraken. Ook zijn geen sporen (braakballen, prooiresten, uitwerpselen etc.) van jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Het is mogelijk dat soorten zoals de buizerd of torenvalk foerageren binnen het plangebied. Negatieve effecten hierop zijn uitgesloten, omdat er in de directe omgeving van het plangebied voldoende foerageergebied aanwezig blijft.

Vogelsoorten met een jaarrond beschermde functionele leefomgeving

Verschillende vogelsoorten met een jaarrond beschermde functionele leefomgeving (categorie 5 soorten) kunnen gebruik maken van het plangebied. Met name soorten zoals de zwarte roodstaart, spreeuw of blauwe reiger zijn in de buurt van het plangebied te verwachten. Nesten hiervan zijn niet aangetroffen.

Overige broedvogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van agrarisch gebied en bebouwing. Onder andere de volgende vogelsoorten zijn te verwachten binnen het plangebied: koolmees, roodborst, Turkse tortel, houtduif, merel en pimpelmees. Negatieve effecten hierop worden uitgesloten. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, alsook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren kan in veel situaties worden voorkomen dat gehandeld wordt in strijd met deze verbodsbepaling. De periode van 1 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen¹. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de Wet natuurbescherming zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor vogels niet aan de orde. Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels, het is niet noodzakelijk werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Reptielen

Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied (NDFP, 2023). Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen niet noodzakelijk.

¹ In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart tot 15 juli.

Amfibieën

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig.

De ingreep zal naar verwachting niet leiden tot een verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Tevens is voor deze beschermde soorten bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde soorten amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals poelkikker of kamsalamander, worden niet verwacht in het plangebied vanwege de aanwezige, ongeschikte habitat voor deze soorten. Zo ontbreken waterelementen in het plangebied. Zuidelijk van het plangebied zijn waarnemingen gedaan van de poelkikker en kamsalamander (NDFP, 2023). Vanwege het ongeschikte habitat van het plangebied worden deze echter uitgesloten van het plangebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing worden niet noodzakelijk geacht.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet noodzakelijk.

Vissen

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als sierlijke- en gevlekte witsnuitlibel niet verwacht. Deze twee soorten zijn zuidelijk van het plangebied waargenomen. Binnen het plangebied worden ze niet verwacht vanwege ongeschikt habitat. Negatieve effecten op deze soortgroep worden uitgesloten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing zijn hierom niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

Conclusie

Beschermde soorten

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van een aantal beschermde soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring, voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient rekening te worden gehouden.

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen² uit te voeren.

Algemene zorgplicht

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermde soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

Indien rekening wordt gehouden met broedende vogels, worden met de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten. Ook zijn er geen negatieve effecten op het NNN of op houtopstanden. Directe effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. '

² In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart tot 15 juli.

Literatuur

- Aeries. (2023). *Aeries calculator*. Opgehaald van Calculator.aeries.nl: <https://calculator.aeries.nl/wnb/source/>
- ESRI. (2023). *ESRI Nederland*. Opgehaald van Esri.nl: <http://www.esri.nl>
- NDFD. (2023). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Opgehaald van ndff-ecogrid.nl: <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul#1>
- Provincie Overijssel, ESRI. (2022). *Begrenzing NNN en Zone Ondernemen met Natuur en Water (Ref)*. Opgehaald van Arcgis.com: <https://www.geoportaaloverijssel.nl/metadata/dataset/e32ecb1c-a023-4db7-b2d0-f889ee6fac46>